

Њихови, а наши великани

- 20.10.2017.
- Српска историја је може се слободно рећи већа од Србије. Поднебље на ком се налази Србија обиловало је многим историјским догађајима из којих су проистекла велика имена. Имена о којима смо учили и која су нам свима добро позната. Било како било, постоје и она имена која су нам мање позната. Имена која су важна за историје других земља а опет везана за нас. Везана за нас нечим нераскидивим и незамењивим – пореклом. Ово су неки од њих:

Шандор Петефи

Шандор Петефи рођен као Александар Петровић (1. јануар 1823. Кишкереш – 31. јул 1849. Шегешвар) био је познати мађарски песник. Рођен је у браку Србина Стевана Петровића и Словакиње Марије Хрузове. Писањем је почео да се бави још као гимназијалац и тада почиње да објављује своје прве песме. Истицао се као велики мађарски националиста који се залагао за отцепљење од Хазбуршке монархије. Сходно својим ставовима, 1848. године постаје вођа будимпештанске омладине и пропагира самосталност Мађарске. Као револуционар придружује се мађарској војсци против монархије. Погинуо је 1849. године у 26. години живота у месту Шегешвару које се данас налази на територији Румуније.

Његова дела су утицала на рад многих песника међу којима су **Ђура Јакшић** и **Јован Јовановић Змај**. Данас многе културне и образоване установе у Мађарској као и мост у Будимпешти носе његово име.

Јанош Хуњади

Јанош Хуњади (1387. место рођења није познато – 11. август 1456. Земун) у нашем народу познатији под именом Сибџанин Јанко је био намесник Краљевине Мађарске. Поред тога што је био намесник носио је титуле жупана, бана, војводе Ердеља и капетана Београда. Рођен је као друго дете у браку Србина Војка и Мађарице Ержебет Моржинај. Његова жена Ержебет Силађи која је код нас позната под именом Маргарета Свилојевић је из племићке породице. Ипак, то није било довољно да и сам Хуњади једнога дана постане мађарски краљ. Оно што он није могао да буде пошло је за руком његовом сину **Матији Корвину** које је био један од најпознатијих мађарских краљева.

Своју војну каријеру је почео код **жупана Стефана Лазаревића** да би касније прешао у војску краља Жигмунда. Као војсковођа Хуњади се увек борио на страни хришћана тако да је његово име битно не само за Мађарску већ за цело ово поднебље а посебно за Румунију и Србију. На територији Србије се борио у неколико битака међу којима је најзначајнија битка за одбрану Београда у којој је учествовао заједно са својим старијим сином Ласлом. Током рата у Београду је избила куга од које је оболео и сам Хуњади. Преминуо је 11. августа у Земуну који је тад припадао Краљевини Угарској. Због својих борби против Турака на овим просторима сматра се највећим хришћанским војсковођом па стога ужива велику популарност. У Мађарској је проглашен за народног хероја а због својих заслуга то звање носи и у Румунији. **У српским народним песмама је познат под именом Сибџанин Јанко а у литератури и као Јован Хуњади.**

Ђурађ Кастриот Скендербег

Ђурађ Кастриот (6. мај 1405. Сина – 7. јануар 1468. Љеш) познатији као Скендербег је био албански национални херој а многи у Албанији га сматрају оцем Албаније. **Порекло Скендербега води из Зете. Његов отац Јован који је дошао у Јањину као српски кефалија се називао принцом Епира а његова мајка Војислава је имала племићко порекло.** Када је Скендербегов отац изгубио битку против Бајазита I, Скендербег је заједно са својом браћом одведен у Турску. Током боравка у Турској добија име Скендербег и прима ислам. Сам Скендербег је ипак био велики противник Отоманског царства што га је довело до тога да покрене борбе против Турака. Свој поход против Отомана започиње у Албанији а касније се прикључује и у борбама у околини Ниша. Због борби против Османлија глорификовала га је и католичка црква. Истакао се и у другим борбама међу којима су и рат са Венецијом и Млетачком Републиком. Након опсаде Кроје, Скендербег оболева од маларије и умире у 62. години. Скендербег се у документима среће и под другим именима а **постоје и списи у којима је Скендербег на српској ћирилици уписан под именом Ђурађ.** Без обзира на ове чињенице у Албанији га сматрају етнички чистим Албанцем.

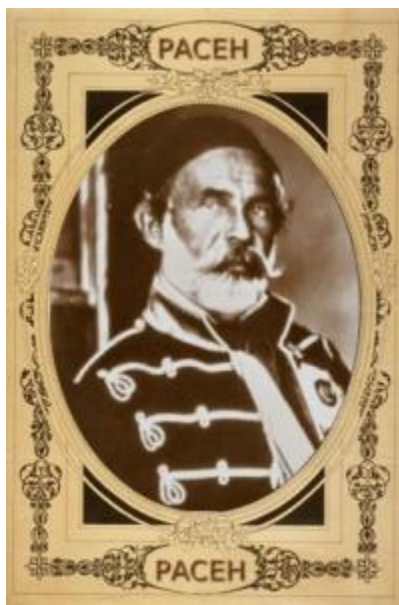

Мехмед паша Соколовић

Мехмед паша Соколовић (1506. Соколовићи – 1579. Истанбул) је био познати везир у Отоманском царству. Рођен је као Бајица Ненадић у селу Соколовићи у близини места Рудо. Отац му се звао Димитрије док име његове мајке није познато. Мехмед паша Соколовић је одведен у Истанбул у раном детињству од стране јаничара током данка у крви.

Мехмед паша је своју каријеру почео као заповедник царске гарде а завршио као Велики везир. За време његовог живота у Отоманском царству су се променила три владара (султана) Сулејман, Селим II и Мурат III. У нашу историју Мехмед паша је ушао као отомански војсковођа који је учествовао у освајању Београда. Управо ова битка га истиче у први план и од тада његова војна каријера креће узлазном путањом. Био је ожењен ћерком Селима II, Есмахан са којом је добио сина Ибрахима. Након смрти Селима II на престо долази његов син Мурат који није имао поверење у Соколовића и његова популарност почиње да опада. Ипак, то га није спречило да до краја свога живота носи звање Велики везир. Соколовић губи живот у атентату а сахрањен је поред Ејуп џамије у Истанбулу.

Мехмед паша Соколовић је био познат као велики задужбинар а иза себе је оставио џамије, цркве и мостове. Мост у Вишеграду је његова најпознатија задужбина а поред њега подигао је још три моста од којих су два у Босни и Херцеговини а један у Црној Гори.

Омер паша Латас

Омер паша Латас (24. септембар 1806. Јања Гора – 18. април 1871. Цариград) је био османски паша српског порекла из Војне Крајине. Рођен је као Михајло у Јањој Гори која је тада била у Аустрији. Школовао се у Госпићу и Задру где је завршио војну школу. Његов отац је био нижи официр у аустријској војсци. Када је завршио кадетску школу (због породичних проблема) побегао је у Гламоч а одатле у Бања Луку. У Бања Луци по саветима свог газде муслимана прелази у ислам.

После Бања Луке сели се у Видин где ради као професор техничког цртања у цариградској војној школи из које га унапређују и шаљу у Цариград.

Радио је као професор код престолонаследника Абдул – Мецида сина султана Махмуда II.

На подручју Балкана Омер паша Латас је остао запамћен по сламању отпора босанских бегова који су се противили султановим реформама. За време те акције затворено је више од 1000 ага и бегова а око 400 њих је послато за Цариград. Због тога је Омер паша Латас проглашен за најгорег непријатеља у Босни и Херцеговини.

Ахмед паша Херцеговић (1445. Херцег Нови – 1517. Цариград) рођен као Стефан Херцеговић је био адмирал у Османском царству. Потиче из племићке породице Косача. Његов отац Стефан Вукчић био је четврти гувернер Босне, брат Владислав последњи херцег Светог Саве а сестра Катарина краљица Босне.

Детињство је провео у Захумљу и Дубровнику где је завршио основну школу.

Након доласка Турака у Босну и Херцеговину његов отац одлучује да га пошаље у Истанбул султану Мехмеду II. У Истанбулу је научио турски језик и примио ислам.

Служио је три турска султана Мехмеда II, Бајазита II и Селима I Јауза.

Учествовао је у многим освајачким походима. Иза себе је оставио много задужбина.

Сахрањен је на свом имању у близини Мраморног мора.

извор: Википедија

За Расен: Марија Ђорђевић, блог [Убележи!](#)

ИЗВОР: Расен